

Леонардо Да Вінчі та його філософія

ЖИТТЯ

Леонардо народився в сім'ї досить багатого нотаріуса і простої селянки в містечку Вінчі поблизу Флоренції. Помітивши неабиякі здібності сина, батько – П'єро да Вінчі – віддав його на навчання в майстерню знаменитого скульптора і художника А. Верроккіо. Тут господарював дух пошуку і творчості, сміливого художнього експерименту, заснованого на глибоких знаннях у галузі математики, перспективи, анатомії. Тут навчалась найбільш обдарована молодь. Тут зрощувалась любов до людини і природи, точного відтворення дійсності, до праці і культури, через освоєння якої формувався характер майбутнього генія.

З часом 28-літній юнак мав свою власну майстерню. Він тонко відчував кольори, мріяв про майбутнє, намагався проникнути у вічне і відобразити його пензлем. Більшість своїх творів художник присвятив відтворенню релігійних сюжетів.

Філософія у творчості Да Вінчі

Праці Да Вінчі стали своєрідним продовженням вільнолюбних та людинолюбних художньо-філософських пошуків Данте Аліг'єрі, Марсілія з Падуї, Франческо Петрарки, Джованні Бокаччо та Лоренцо Балла. Знаменитий портрет «Джоконда» відтворює небачену доти життєвість і глибину людяності.

Грандіозна фреска «Таємна вечеря», створена художником для монастиря Санта-Марія делла Граціє, зображує правдиві життєві поривання людей, що стоять на порозі осягнення лінії між «добром» та «злом» .

А також полотно «Мадон на Літта» чарує глибиною життєлюбства, невичерпністю людських сил і прагнень до утвердження себе в цьому реальному світі . Ці твори принесли Леонардо да Вінчі світову славу.

Як правило, Леонардо вів записи своїх думок досить хаотично, маючи на меті згодом привести їх в належну систему. Писав він лівою рукою, причому, від правої до ліво сторони аркушу. Читати ці «ліворукі» записи, до того ж, пересипані різноманітними математичними формулами, кресленнями технічних систем і приладів, архітектурних проектів та геометричних фігур, художніх малюнків, численних зображень машин та інструментів, можна лише за допомогою дзеркала.

Зрозуміти їх ще важче. Цілі сторінки вправ з латини чергуються з геніальними науковими передбаченнями, вільні анекдоти — з глибокими роздумами з філософії, каліграфія — з витіюватими математичними викладками. І все ж, за хаотичним розсипом слів чітко проглядається глибока філософська мудрість генія про експериментальне пізнання природи і її глибинну таємницю, закриту для проникливого погляду дослідника; про Людину і Космос, світло і тінь, добро і зло, справедливість і ненависть.

Філософські погляди Леонардо да Вінчі є суперечливими. Він ратував за наукове пізнання природи, рішуче боровся проти теології і схоластики, астрології і алхімії, називав міркування схоластів софістикою. “Огонь истребляет ложь, то есть софиста, и являет истину, разгоняя тьму” – писав Леонардо да Вінчі.

“Огонь предназначен истреблять всякого софиста и есть изъяснитель и истолкователь истины, ибо он – свет, который рассеивает тьму, скрывающую сущность вещей. Огонь разрушает всякого софиста, то есть обман, и один являет истину, то есть золото” – Леонардо да Винчи..

Вчений і філософ виступав проти духовної диктатури католицької церкви, саркастично відгукувався стосовно «теоретичних» праць церковників, розвінчував монахів, підкреслюючи, що вони торгують раєм, оббирають довірливих людей. Цікавими є погляди Леонардо да Вінчі щодо проблем природи Землі та загальної світобудови. Він відкидав середньовічні уявлення про Землю як центр Космосу, наголошував, що вона знаходиться “в центре стихий своих, ей близких и с ней соединенных”. Земля, за його розумінням, – це зірка, майже подібна Місяцю.

Леонардо да Вінчі підкреслював значення експериментального пізнання природи, людини, навколишнього світу. За допомогою одних лише «книжкових знань», зазначав мислитель, до істини добратись неможливо, необхідно спиратись на досвід, який є дійсною основою науки.

Завдання останньої – через опертя на досвід відшукати дійсні причини загального зв'язку природних явищ.

“Мне кажется, что те науки пусты и полны ошибок, которые не порождены опытом, отцом всякой достоверности, и которые не кончаются в очевидном опыте, т.е. если их начало, или середина, или конец не проходят ни через одно из пяти чувств” – писав Леонардо.

Людину Леонардо да Вінчі розглядав як мікrokосмос, що концентрує в собі цілий світ. Пізнаючи людину – будову та пропорції тіла, красу м'язів, індивідуальність фізіології, а головне – глибину й неповторність душі, підкреслював мислитель, мистецтво проникає в таємницю природи та суспільного буття людей, відтворює красу життя й тим самим підносить їхні життєві сили, активність, оптимізм. Цей висновок не тільки заперечував середньовічну орієнтацію на поміркованість та аскезу, а й започаткував новий тип світогляду, філософії та культури, сутність яких охоплювалася одним словом – людинолюбство, тобто гуманізм.

Дякую за увагу
!!!